

کرمان

شهرستان کرمان یکی از شهرستان‌های استان کرمان در جنوب شرقی ایران است. مرکز این شهرستان شهر کرمان است. ماهان و جوپار از دیگر شهرهای آن هستند. کرمان، ماهان، جوپار، شهداد، اندوهجرد، گلباف، زنگی‌آباد، اختیارآباد، راین، چترود، و کاظم‌آباد از شهرهای این شهرستان‌اند. شهر کرمان از غرب با شهرهای زرنند و رفسنجان، از جنوب با بم، و از جنوب غربی با بردسیر همسایه است. در این مقاله به بررسی بخشی از میراث معنوی پزشکی و داروسازی سنتی منطقه می‌پردازیم.

داروهای گیاهی رایج در شهرستان کرمان

درمنه (dermene) برای درمان کمردرد، پادرد، کورک، دل‌درد، گوش‌درد، اسهال استفاده می‌شود.

مور (mour) برای درمان دل‌درد و اسهال استفاده می‌شود.

ازگن (آویشن) (ezgen) برای ترس‌زدایی، درمان سرخک، آبله، سردرد، گوش‌درد و دل‌درد.

یشورک (گتور) (yeš wark-gotur) برای درمان پادرد، باد، بواسیر، زنبورزدگی، زخم، کمردرد، دل‌درد.

انقوزه (anqoze) برای درمان دندان‌درد، دل‌درد، معده‌درد، زخم.

گل‌خزگ (گل‌خشت) (golzezg) برای درمان زردی، آبله، سرخک.

روناسک (رونل) (ranask) در درمان سوختگی، چشم‌درد، شکستگی، تقویت کمر استفاده می‌شود.

بوهیل (سه پستان): در درمان سرماخوردگی استفاده می‌شود.

سیاه‌دانه برای درمان چشم‌درد.

بادیون (رازیانه) برای درمان دل‌درد.

گنجت (gohjet) درمان سوختگی، کورک، زخم سودا، دندان‌درد، گوش‌درد.

حنا درمان پادرد، سردرد، زخم، چشم‌درد، آبله، بیماری‌های پوستی.

چرم‌هاوک (Čarmâhok) جهت درمان پادرد، جلوگیری از سقط، سرماخوردگی.

زعفران برای ترس‌زدایی، زردی.
اگر (ager) برای ترس‌زدایی.
صبر زرد برای ترس‌زدایی.
گناوک (genavak) جهت درمان سینه‌پهلو، کم‌درد.
گاه، اکالیپتوس جهت درمان سرماخوردگی، سینه‌پهلو، گرفتگی دماغ.
ختمی برای درمان گرمی.
خاکشیر برای درمان صفرا و بلغم.
آلاله برای زخم معده.
کاکتی عرق آن برای دل‌درد مفید است.
نعنا عرق آن برای دل‌درد و تقه
بید درمان گرمی
چهل‌گیاه برای ناراحتی معده
گل بنفشه دم‌کرده برای درمان سرماخوردگی مفید است.
شیرین‌بیان برای مداوای دررفتگی.
آویشن برای درمان دل‌درد، بادشکن.
گل زوفا دم‌کرده برای درمان سرماخوردگی.
کاسنی تب‌بر.
بومادران جهت دل‌درد مفید است.
کلیپوره در درمان دل‌درد مناسب است.
هل برای درمان سردی.
دارچین دم‌کرده برای درمان سردی.
زنجبیل دم‌کرده برای درمان زردی و گرفتگی دماغ.
اناب برای درمان سرماخوردگی و ضد گرمی.
سه‌پستان برای درمان سرماخوردگی و ضد گرمی.
کسرک برای درمان دل‌درد و بادشکن و دفع نفخ شکم.
کتیرا جلوگیری از ریزش مو همراه با زرده تخم‌مرغ.

گل انار جهت درمان سرخک، گرمی.
گل نارنج برای درمان دل‌درد، گرفتگی دماغ.

داروهای ترکیبی و خاص آن

- سرمه، زردچوبه، پشم سوخته، خاکستر گلدر، کنیرا، شیره گنجهت و مدفوع الاغ جهت درمان زخم و جلوگیری از خونریزی آن مفید است.
- پرمنگات، سیب‌زمینی رنده شده با شکر، پی گوسفند، شیره بادام، و گنجهت پودر چوب انجیر همراه با روغن گاو درمان سوختگی مفید است.
- سیر کوبیده، برگ کوبیده اسفند، نفت یا آب تایید برای درمان زنبورگزیدگی مناسب است.
- خاکستر زالو خشک‌شده، کفش لاستیکی داغ‌شده جهت درمان عقرب‌گزیدگی به طوری که روی زخم می‌گذارند تا زهرش خارج شود.
- خمیر ترش جهت درمان گازگرفتگی سگ.



پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی